

מדינת ישראל משרד האוצר

כ"א באב התשע"א
21 באוגוסט 2011
ח.ש. 2011-70718

אל:
רו"ח יריב נחמה
סגן בכיר לחשבת הכללית
יו"ר ועדת הפטור

הנדון: בקשה לאישור התקשרות בפטור ממכרז עם הסוכנות היהודית – בקשה מספר 524185

1. הועברה לבדיקתנו והמלצתנו בקשה לאישור התקשרות בפטור ממכרז של משרד החינוך עם הסוכנות היהודית עבור הפעלת תוכנית חפציב"ה, בהיקף של עד 8,700,000 ₪, מיום 01/09/2011 ועד ליום 31/08/2012, על פי תקנה 3(19)(א) לתקנות חובת המכרזים.
2. משרד החינוך מעוניין להאריך את ההתקשרות עם הסוכנות היהודית, לשם הפעלת תוכנית חפציב"ה (חינוך פורמאלי ציוני יהודי בברייה"מ לשעבר) הכוללת הפעלת תוכניות שעוסקות בלימוד עברית ב-44 בתי ספר יומיים המאורגנים ברובם ב-3 רשתות חינוך, 64 מורים וכ-10,000 תלמידים. בתאריך ה-01.03.2009 החליטה הממשלה על המשך הפעלת הפרויקט באמצעות הסוכנות ובשיתוף עם נתי"ב ומשרד החוץ.
3. בתאריך ה-15.08.2010 אישרה ועדת הפטור את ההתקשרות האמורה עבור שנת הלימודים התשע"א. במסגרת המלצתנו לאישור ההתקשרות העברנו לוועדת הפטור נייר עמדה שבחן ביחד עם היחידה המקצועית את נחיצות התוכנית, יעילותה וקביעת פרמטרים להצלחה ממנו עלה כי התוכנית פועלת באופן יעיל מבחינה כלכלית וכי המשרד קבע פרמטרים לבחינת הצלחתה, מצ"ב נייר העמדה.
4. במסגרת אישור ועדת הפטור האמור דרשה הוועדה כי משרד החינוך יקבע מגגנוני ביקורת בנוגע להעברת הכספים. בהתאם לדרישת הוועדה קבע משרד החינוך נוהל מפורט לפיו הרשתות השונות יחוייבו להעביר דיווח, חתום על ידי רו"ח, כדבר התשלומים שביצעו למורים ומשרד החינוך יוכל לבחון את מהימנות הדיווח.
5. לאור האמור לעיל, אנו ממליצים על אישור ההתקשרות בפטור ממכרז.

בברכה

יאיר טל
סגן בכיר לחשבת הכללית

העתק:
רו"ח שולי צבי - רכזת משרדים חברתיים, משרד האוצר
מר עדו בן-ששון - רפרנט משרדים חברתיים, משרד האוצר

מדינת ישראל משרד האוצר

כ"ט באב התש"ע
9 באוגוסט 2010
ח.ש. 2010-50954

הנדון: נייר עמדה - פרויקט חפציבה

רקע

פרויקט חפציבה"ה (חינוך פורמאלי ציוני יהודי בבריה"מ לשעבר) היא תוכנית שמפעיל משרד החינוך (להלן – המשרד), מאז שנת 1990, במטרה להגביר את הזהות היהודית של יהודי ברית המועצות וזאת באמצעות הפעלת מערכי חינוך יהודי – ציוני. כיום פועלת התוכנית ב-44 בתי ספר יומיים המאורגנים ברובם ב-3 רשתות חינוך, 64 מורים וכ-10,000 תלמידים. התוכנית מממנת העסקה והשתלמויות של מורים לצורך לימודי עברית, מסורת והיסטוריה יהודית. במסגרת התוכנית פועלות 3 תוכניות לימוד: מסע שורשים, נט"ע-לימודי עברית לילדים, תלע"מ-לימודי עברית למבוגרים. היקף התוכנית עומד על 11,100 אלש"ח מתוכם עומד חלקו של המשרד על 10,500 אלש"ח.

התוכנית הופעלה באמצעות גוף חוץ ממשלתי וזאת מאחר ולמדינת ישראל אסור לפעול באופן רשמי בברית המועצות. עד 2003 הופעל הפרויקט באמצעות לשכת הקשר (נתיב). לדברי משרד החינוך, הרי שלאור התנהלותה הבעייתית של נתיב בניהול הפרויקט, כפי שעלה מדו"ח מבקר המדינה לשנת 1998, הוחלט להחליף את נתיב בסוכנות היהודית. כחלק מתנאי ההתקשרות עם הסוכנות התחייבה הסוכנות להשתתף במחצית ממימון הפרויקט. עם זאת, לאור מצבה הכלכלי של הסוכנות פחת בהדרגה היקף ההשתתפות של הסוכנות וכיום הוא עומד על 600 אלש"ח בלבד. לאור הירידה בהשתתפות הסוכנות הפחיתה ממשלת ישראל את חלקה במימון הפרויקט.

בתאריך ה-01.03.2009 החליטה ממשלת ישראל על המשך הפעלתה של התוכנית. עם זאת קבעה החלטת הממשלה כי על התוכנית לפעול בתיאום עם לשכת נתיב, משרד החוץ, משרדי החינוך המקומיים והסוכנות. בהתאם להחלטת הממשלה האמורה החליטה ועדת הפטור, בתאריך ה-15.11.2009, לאשר את ההתקשרות עם הסוכנות עבור שנת הלימודים התש"ע בכפוף לביצוע בחינה מקיפה לרבות בחינת נחיצותה של התוכנית, יעילותה ואפשרות ליישום המטרות בדרכים אחרות וקביעת פרמטרים להצלחה. מסמך זה מבקש להביא את תוצאות הבחינה האמורה אם כי יש לסייג כי תגובת ארגון נתיב הייתה תמציתית ולא התייחסה למרבית השאלות שהפנינו אליה ולפיכך אנו נסמכים בעיקר על עמדת משרד החינוך.

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3115 טל': 02-5317111 פקס: 02-5695339

חשב"ל ברשת: ag.mof.gov.il

gov

אוצר ברשת: www.mof.gov.il

שער הממשלה: www.gov.il

- ייתכן שניתן למצוא דרכים יעילות יותר לניצול הכספים תוך העסקת מורים מקומיים. לדברי משרד החינוך הרי שכיום לא קיימת בברית המועצות לשעבר עתודה של מורים יהודיים שיוכלו להעביר את התכנים של תוכניות הלימוד בעצמם.
6. בקרה על העברת הכספים – לדברי המשרד מנגנון הביקורת הוא המורים עצמם. חשוב לזכור, שהכספים מועברים לצורך תשלום הוצאות המורים בלבד וכל מורה מודע לסכום לו הוא זכאי. המשרד שומר על קשר עם המורים ובודק שקיבלו את הכספים שהם זכאים להם באם מורה יתלונן על כך שלא קיבל את התשלום המגיע לו יבדוק המשרד את התלונה. לדעתנו הרי שמנגנון הבקרה האמור אינו מספק וכי משרד החינוך אינו יכול להסתפק בדיווחים של מורים אלא עליו לבחון כיצד לשנות את מנגנון בקרה בנושא העברת כספים למורים.
7. פרמטרים להצלחת התוכנית –
- 7.1. תוצאות מכחנים כלל ארציים הבודקים את הישגי התלמידים בלימודי העברית.
- 7.2. שיעור ההשתתפות של התלמידים במסע שורשים (מקביל למצעד החיים בישראל).
- 7.3. שיעור התלמידים הלומדים בבתי הספר היהודיים.
8. קריטריונים לבחירת בתי הספר -
- 8.1. בית-ספר יהודי או מגמה יהודית בתוך ב"ס מקומי, מוכר ע"י השלטונות המקומיים, ופועל בהתאם להוראותיהם המחייבות כל מוסד חינוכי.
- 8.2. פועל חמישה-שישה ימים בשבוע, לאורך כל שנת הלימודים.
- 8.3. לומדים בו תלמידים מכיתות א-י"א/י"ב, מכיתות היסוד או מהחטיבה על-יסודית.
- 8.4. פועל ע"פ לוח שנה יהודי-ישראלי. לא יתקיימו בו לימודים בשבתות וב-13 ימי שבתון הנהוגים בגולה (ראש השנה, יום כיפור, סוכות, פסח, שבועות). מציינים בו: חנוכה, ט"ו בשבט, פורים, יום השואה, יום הזיכרון, יום העצמאות, ל"ג בעומר, יום ירושלים.
- 8.5. לפחות 6-8 שעות לימוד שבועיות במקצועות העבריים: לשון עברית, מסורת, תרבות וספרות יהודית, היסטוריה יהודית.
- 8.6. קיומו של חדר לימוד ייחודי, מעוצב ע"פ עקרונות ה"סביבה הלימודית" המאפשרת הוראת המקצועות העבריים בשיטות פדגוגיות מתקדמות.
- 8.7. נכונות לקלוט מורים-שליחים ישראלים שאותרו, מיונו, הוכשרו ואושרו על ידי מטה חפציב"ה, בתיאום עם הנהלת הרשת, וככל הניתן עם הנהלת ביה"ס.
- 8.8. חותר לשמש מוקד פעילות קהילתית להורי התלמידים ולבני הקהילה.

העתק: